

Những Lời Khai Thị Trí Huệ Trong Kinh Kim Cang

Chủ Đề 483: Nơi Thật Tướng Các Pháp Không Sanh Không Diệt, Tin Nhận Thông Đạt, Không Chướng Ngại, Không Thối Chuyển, Gọi Là Vô Sanh Nhân

Chủ giảng: Pháp sư Tịnh Không

Thời gian: Tháng 05 năm 1995

Địa điểm: Cư Sĩ Lâm Phật Giáo Singapore

Trích lục từ: Báo cáo nghiên cứu Kim Cang Bát Nhã (Tập 042)

Chuyên ngữ: Tịch Minh

【Nơi thật tướng các pháp không sanh không diệt, tin nhận thông đạt, không chướng ngại, không thối chuyển, gọi là Vô sanh nhân.】

Danh từ “Vô sanh pháp nhân” này, những người học Phật thông thường đều biết, bởi vì trong bài kệ hồi hướng ở các nghi thức tụng niệm của chúng ta có câu: “Hoa khai kiến Phật ngộ vô sanh” (*Hoa nở thấy Phật ngộ vô sanh*), mọi người đều tụng rất quen thuộc. Thế nào gọi là Vô sanh nhân? Người có thể giảng giải ra được không nhiều, đây là lời giải thích của “Đại Trí Độ Luận” đối với Vô sanh nhân. “Nơi thật tướng các pháp không sanh không diệt”, thật tướng của các pháp quả thật không có sanh diệt, thật tướng chính là chân tướng. Ngày nay chúng ta nhìn thấy tất cả các tướng đều có sanh có diệt: động vật có sanh, già, bệnh, chết; thực vật có sanh, trụ, dị, diệt; khoáng vật có thành, trụ, hoại, không. Đây đều là tướng sanh diệt, Phật trong kinh cũng thường giảng như vậy.

Cách nói này của Phật là phương tiện thuyết, là tùy thuận chúng sanh mà nói. Chúng ta biết Phật thuyết pháp, nguyên tắc lớn của Ngài là y theo Nhị đế mà thuyết pháp; Nhị đế là Chân đế và Tục đế. Chân đế là cảnh giới của chính chư Phật, hoàn toàn nói về sự chân thật; Tục đế là tùy thuận theo cảnh giới của chúng sanh. Cho nên đối với Tục đế, chúng ta rất dễ hiểu, đó là kiến thức thông thường của chúng ta, chúng ta có thể lý giải; còn Chân đế thì thường thường chúng ta không cách nào tiếp nhận, không thể lý giải, chúng ta chưa từng nhìn thấy, từ trước tới nay cũng chưa từng nghe qua. Ngoại trừ Phật ra, trước đây cũng không có ai từng nói như vậy. Đây là nguyên tắc thuyết pháp của Phật. Câu này ở trong đó là y theo Chân đế mà nói, là cảnh giới của Như Lai, giống như trong kinh “Lăng Nghiêm” đã nói, là cảnh giới của Như Lai và các vị Đại

Bồ-tát (Pháp thân Đại sĩ). Tất cả các pháp mà các Ngài nhìn thấy là không sanh không diệt, hoàn toàn trái ngược với những gì chúng ta nhìn thấy, đây mới gọi là thật tướng của tất cả các pháp.

Thật tướng của tất cả các pháp, ở phần trước chúng tôi cũng đã từng báo cáo qua vài lần. Phật ở trong kinh nói với chúng ta về hiện tượng của mười pháp giới, cái gọi là một cái búng tay có sáu mươi sát-na, một sát-na có chín trăm lần sanh diệt. Thời gian sanh diệt đó, nói thật ra là cực kỳ ngắn, căn bản là không nhìn ra sự sanh diệt nữa, cho nên nói là không sanh không diệt. Mà sự sanh diệt chúng ta cảm nhận được thực chất là một tướng tương tục (tiếp nối nhau). Chính sự tiếp nối liên tục đó đã khiến chúng ta thấy có sự sanh diệt.

Thí dụ như chúng ta xem phim điện ảnh, dùng tỷ dụ phim điện ảnh rất dễ hiểu: hình ảnh chúng ta xem trên màn bạc là tướng sanh diệt, là tướng sanh diệt tương tục. Điều này mọi người đều biết, cái máy chiếu phim đó, cái ống kính đó, vừa mở ra thì một tấm phim nhựa (âm bản) phóng ra ngoài, ngay lập tức đóng lại, lại mở ra thì tấm phim thứ hai được đưa vào. Bởi vì tốc độ của nó rất nhanh, trên màn ảnh chúng ta nhìn thấy một hình ảnh động, nó có động tác; phàm phu chúng ta nhìn thấy cảnh này, cho nên nói vạn pháp vô thường, là tướng sanh diệt. Chư Phật, Bồ-tát là nhìn thấy cuộn phim nhựa. Nguyên một cuộn phim nhựa đó khi lấy ra xem thì không sanh không diệt, không có tướng sanh diệt.¹ Các Ngài nhìn thấy chính là cuộn phim nhựa; cuộn phim nhựa là thật tướng, là chân tướng; còn chúng ta nhìn thấy trên màn bạc là huyễn tướng, không phải thật. Quý vị từ trong tỷ dụ này, hãy tỉ mỉ mà thể hội. Thế nhưng phim điện ảnh hiện nay của chúng ta, là một giây đồng hồ ống kính đó mở hai mươi bốn lần, một giây mở hai mươi bốn lần. Nếu chiếu theo tỷ dụ mà Phật giảng cho chúng ta trong kinh, một cái búng tay có sáu mươi sát-na, mỗi sát-na lại có chín trăm lần sanh diệt, thì đó là một giây đồng hồ có hai lần của mười vạn tám ngàn (hai mươi một vạn sáu ngàn) lần. Bạn xem tốc độ đó nhanh đến

¹ Xin phép giải thích sâu một chút ý của Ân sư Tịnh Không ở đoạn này:

- Mắt phàm phu chúng ta giống như đang ngồi xem phim trên màn ảnh. Hình ảnh chạy liên tục (24 hình/giây), nên ta thấy có người đi lại, có khóc cười, có sống chết (đây gọi là **tướng sanh diệt**, là ảo ảnh).

- Nhưng chư Phật, Bồ-tát thì không nhìn lên màn ảnh. Các Ngài nhìn vào **cuộn phim nhựa gốc (âm bản)** nằm trong máy chiếu. Khi cầm nguyên cuộn phim đó ra xem, nó chỉ là những bức ảnh tĩnh liền kề nhau. Trên cuộn phim đó, mọi thứ đứng im, không hề có chuyển động, không hề có sống chết (đây gọi là **thật tướng, không sanh không diệt**).

chùng nào! Hai mươi một vạn sáu ngàn lần, điều này là sự thật. Sau khi bạn liễu giải rồi, thật sự là không có sanh diệt; bạn nhìn thấy cuộn phim, không sanh không diệt.

Sự thật chân tướng mà Phật nói với bạn, bạn tin tưởng, bạn tiếp nhận; hiện tại chúng ta cũng đang tin tưởng và tiếp nhận. Đối với những lời Phật giảng, chúng ta đều một lòng tin nhận. Chúng ta đã chứng “Vô sanh pháp nhẫn” hay chưa? Chưa chứng! Vì sao chưa chứng? Chúng ta chưa có “thông đạt”, “đạt” là đạt đến cảnh giới này. Chúng ta chỉ là nghe Phật nói như vậy, tin tưởng lời của Phật. Phật giảng nhất định là thật, suy nghĩ thử cũng thấy rất có đạo lý, dùng lý luận khoa học cũng có thể nghĩ thông, cũng chính là nói không trái ngược với logic khoa học, có thể giảng thông được; thế nhưng rốt cuộc chúng ta vẫn chưa thể chứng đắc. Cho nên chúng ta hiện tại chưa có thông đạt.

Quả nhiên “không chướng ngại, không thoái chuyển”, chữ “không thoái chuyển” này là tín tâm không thoái chuyển; “thông đạt” là họ đã chứng minh được rồi, họ đã thâm nhập cảnh giới này. Phật tận mắt nhìn thấy cảnh giới này, họ cũng tận mắt nhìn thấy. Nhìn thấy điều gì? Nhìn thấy tình trạng hoạt động của A-lại-da thức, đây là sự việc bên trong ba tế tướng (ba tướng vi tế) của A-lại-da. “Vô minh bất giác sanh tam tế” (*vô minh không giác ngộ nên sanh ra ba tướng vi tế*), chính là cảnh giới này. Phật ở trong kinh nói với chúng ta, hạng người nào mới có thể nhìn thấy ba tế tướng của A-lại-da? Phật nói là Bát địa Bồ-tát. Bát địa gọi là Bất động địa, Thất địa là Viên hành địa, Bát địa là Bất động địa. Bát địa Bồ-tát nhìn thấy, các Ngài nhìn thấy hoàn toàn tương đồng với những gì chư Phật đã nhìn thấy, cho nên đối với những lời Phật nói các Ngài không mảy may hoài nghi, hoàn toàn tiếp nhận rồi. Vị Bồ-tát như vậy mới gọi là Bồ-tát chứng Vô sanh nhẫn; chúng ta thường nói là Vô sanh pháp nhẫn, tức là vị Bồ-tát chứng Vô sanh pháp nhẫn.